

Mededeelingen van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Verantwoordelijk voor den inhoud Ds. G. H. Kersten te R'dam
Administratie en redactie N.V. Drukkerij en Uitg. „De Banier“,
Utrechtschestraatw. 149, Rhenen. Giro 147759. Tel. K 8377-241

Abonnementsprijs f 1.25 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Eventueel verhoogd met f 0.15 incassokosten.

Dit blad verschijnt iederen Donderdag.

KERKNIEUWS.

Beroepen: Te Enkhuizen Ds. J. v. d. Berg te Krabben-
dijke.

GIFTEN.

Theologische School
Collecte Oostburg f 56.—
Rotterdam, Giro 63697. Ds. KERSTEN.

Opleiding
Uit Axel f 10.—

Uitwendige Zending
Via Ds. Verhagen van P. S. te A. f 25.—
Hartelijk dank. Ds. R. KOK.

HOE ZIT HET MET DE OVERHEID?

X. vraagt hoe wij toch die bepalingen in de Kerkorde moeten verstaan, die spreken van de overheid b.v. bij de beroeping van leeraren, dat deze geschieden zal niet zonder goede correspondentie met de overheid (art. 4) en zelfs met approbatie der attestatiën door den Magistraat (art. 5) en bij vertrek (art. 10). Zelfs is bepaald, dat de Magistraat een of twee van zijn leden (wezende lidmaten der kerk) bij de kerkeradsvergaderingen kan doen tegenwoordig zijn „om aan te hooren en mede van de voorvallende zaken te debereeren“ (art. 37) enz.

De bepalingen, die deze en meerdere rechten aan de overheid in kerkelijke zaken toestaan, zijn in de Kerkorde niet zonder bezwaar der Gereformeerden opgenomen. Men heeft zich bij den eisch der Overheid dienaangaande neergelegd, omdat de Kerkorde dan zou worden ingevoerd. Om dit te verstaan, moet men bedenken, dat er een langdurige strijd met de overheid gevoerd was, waarin deze aan de kerk telkens een staats-kerkorde wilde opleggen (1576-1591) die door de kerk geweigerd werd. Zij wenschte haar eigen kerkorde. Op de groote Dordtsche Synode rees weer de moeilijkheid. En toen hebben de Gereformeerden enkele vrijheden aan de overheid toegegeven, die zij beter hadden kunnen weigeren, omdat de overheid wel recht heeft omtrent de kerk maar niet in de kerk. (Zie hiervan art. 28 D.K.O., vgl. Art. 36 Ned. Gel. Bel.). Bij het wegvallen der Gereformeerde Overheid en de omwenteling der Fransche Revolutie zijn deze bepalingen krachteloos geworden. De algemeene vergadering der Gerref. Gemeenten heeft in 1907 (9 en 10 Oct.) deze bepalingen tusschen haakjes geplaatst.

ONDERWIJZERS.

X. vraagt of onderwijzers ook de drie Formulieren van Eenigheid moeten onderteekenen?

De Reformatoren en hun geestelijke nazaten hebben sterk geijverd voor het onderwijs der jeugd; hun zorg breidde zich ook uit over de kinderen der armen. Vooral eischten zij onderwijs in de zuivere religie. Daartoe ijverden zij voor rechtzinnige onderwijzers. Eveneens voor professoren. Van hen werd geëischt, dat zij de Belijdenis des Geloofs onderschrijven zouden. Weigerden zij, dan werden zij van hun dienst geheel afgesteld. Voor de onderwijzers werd bepaald, dat zij de Belijdenis of in de plaats van die den Christelijken Catechismus onderteekenden (Art. 54 Dordtsche Kerkorde).

OPNIEUW BEVESTIGEN?

X. vraagt, of ouderlingen en diakenen, wanneer zij herkozen worden, opnieuw bevestigd moeten worden?

Dat is m.i. nog al duidelijk. Als een predikant, die toch eenmaal met plechtige handoplegging in zijn dienst is bevestigd, naar een andere gemeente vertrekt, wordt hij daar ook weer met hetzelfde formulier (zij het zonder handoplegging) bevestigd. Die handoplegging is een symbool. Zij kan zoomin als de bevestiging zelf gaven mededeelen. Dat moeten wij wel bedenken. Roomschen en ook Luther- schen zien in de bevestiging een mededeeling van ambtelijke gaven. Doch dat strijdt tegen Gods Woord. De bevestiging is een openlijke verbintenis van den ambtsdrager aan de gemeente. Welnu, als ouderlingen en diakenen afgetreden zijn en opnieuw door de gemeente verkoren worden, hebben zij ook voor Gods heilig aangezicht zich opnieuw aan de gemeente te verbinden, tot getrouwe vervulling van hun heiligen dienst.

Sommigen gaan van de gedachte uit, dat ouderlingen en diakenen voor hun leven gekozen zijn; maar ieder kan verstaan dat dit wel voor het leeraars-ambt geldt, doch niet voor ouderlingen en diakenen. Een leeraar blijft predikant, al nam hij een beroep aan naar een gemeente aan het andere einde des lands; maar een ouderling en diaken houden op ambtsdrager te zijn, als zij verhuizen naar een andere gemeente, al ligt deze op een half uur afstand van die, welke zij dienen. Het ouderlingen- en diaken-ambt is plaatselijk en dus tijdelijk. De tijd van dienen is in de Kerkorde bepaald op twee jaar. Is deze tijd om, dan kan zulk een ambtsdrager bedanken; maar een leeraar mag niet bedanken. Mitsdien is er aftreden van ouderlingen en diakenen, niet van leeraren. Die aftreding is goed om hiërarchie in de kerk te voorkomen.

Evenwel waren de Dordtsche vaders zoo voorzichtig en practisch, dat zij steeds het welzijn der kerk in het oog hielden en ook aangaande die aftreding bepaalden: tenzij het profijt eener kerk anders vereischt.

DOOP VAN KETTERS.

X. heeft enkele bedenkingen tegen hetgeen ik, in antwoord op een desbetreffende vraag, geschreven heb over den doop door Roomsche priesters bediend. (Zie Meded. 12 Aug. j.l.). X. beroept zich op wat Brakel schrijft aangaande den doop door ketters bediend (Red. Gods. I, cap. 39).

Ik beschik helaas! over te weinig ruimte, om in de Mededeelingen hierop breder in te gaan. Alleen mag ik er op wijzen, dat door onze Gereformeerde vaders steeds er op gewezen is, dat zij, die niet in eenig ambt staan, den doop niet bedienen kunnen. Daarom hebben zij den doop door monniken bediend, en, in het algemeen gesproken, den Roomschen nood-doop niet als doop geacht; maar nimmer over-gedoopt als de doop was toegediend in den Naam van God-Drieëinig door iemand, die in zijn kring tot doopen ambtelijk bevoegd was. Als X. Brakel nu goed leest, dan zegt deze hetzelfde. Hij verklaart het geen doop te zijn, als deze geschied is in een vergadering, die ketterisch is in leer en wier leeraars vervolgens geen **weilige zending** hebben. Neen, dat is geen doop. Ook moet het ons geen onverschillige zaak zijn, waar en door wien onze kinderen gedoopt worden, doch wij moeten hen in de ware Kerk des Heeren, die de rechte kenmerken der Kerk vertoont, door den doop inlijven. Lees het Kerkelijk Handboekje, door mij op last der Synode opnieuw naar de oude handschriften uitgegeven.

DE REGENBOOG.

X. vraagt, of de Regenboog er reeds was, eer deze tot een teeken van het verbond met Noach gegeven is. Hij meent van ja, omdat alles in zes dagen geschapen is.

De Regenboog behoeft niet als een bijzondere schepping gezien te worden, als zij er niet zou geweest zijn, vóór het verbond met Noach. Ik acht het geen begins-kwestie. De Boog verkreeg haar waarde in het verbond door Goddelijke inzetting, of zij er reeds was, dan wel of deze weerspiegeling van het licht in de wolken toen eerst gegeven is. Het komt aan op de bepaling Gods, dat de Regenboog verzegelde kracht bekwaam.

WAT IS STERVEN?

X. vraagt voorts nog of de ziel het lichaam verlaat, omdat dit sterft, of dat het lichaam sterft omdat de ziel het verlaat.

Sterven is scheiding van ziel en lichaam. Het lichaam werd uit de aarde geformeerd en God blies in zijn neusgaten den adem des levens; alzoo werd de mensch tot een levende ziel (Gen. 2 : 7). In den dood worden ziel en lichaam gescheiden; de ziel gaat uit het lichaam, naar hare plaats; en daardoor keert het lichaam tot stof weder. Nog al eenvoudig, zou ik zeggen.

IS CHRISTUS NIET GEDOOPT?

De tweede vraag van X. begrijp ik niet. Dat de Heere Jezus gedoopt is staat beschreven in Matth. 3 : 13-17.

Of de Heere Zelf gedoopt heeft? Neen. Zie Joh. 4 : 2.

PREDIKBEURTEN.

DONDERDAG 16 SEPTEMBER.

AXEL: 3.30 (huw.bev.) en 6.15 u. Ds. Ligtenberg (Tegenstr. opgave ontvangen)
ENTER: 7 uur Ds. Lamain.
HILVERSUM, Langestraat 50aa: 7.15 u. Ds. Kok.
NAALDWIJK: 7 uur Ds. Honkoop.
POORTUGAAL: 7 u. Ds. v. d. Woestijne.
ROTTERDAM-Z.: 7 uur Ds. Visser.
TER AA: 7.30 uur Ds. Verhagen.
TERNEUZEN ? uur Ds. Ligtenberg.
(Tegensrijdige opgave ontvangen).
ZEIST: 6.30 uur Dr. Steenblok.

VRIJDAG 17 SEPTEMBER.

ELSPREET: 3 uur (huw.bev.) en 7 uur Ds. Fraanje.
HOOFDDORP: 7 uur Ds. Verhagen.
ZOETERMEER: 7.30 uur Dr. Steenblok.

ZATERDAG 18 SEPTEMBER.

ALMELO: 7.30 uur Ds. Lamain.
H. I. AMBACHT: 4 uur Dhr. Rijksen.
OUD-BEIJERLAND: 7.30 u. Ds. Ligtenberg

ZONDAG 19 SEPTEMBER.

AAGTEKERKE: 10, 2.30 en 6.30 u. leesd.
AALBURG: 10.30 en 7 uur leesdienst.
AALST: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
AKKRUM: 10 en 5 uur leesdienst.
ALBLASSERDAM: 10 en 6 uur leesd.
ALMELO: 10 en 4 uur leesdienst.
AMERSFOORT: 10 en 5 uur leesdienst.
AMSTERDAM-C., Looiersgracht 70-72: 10 en 4.30 uur leesdienst.
AMSTERDAM-N., Juliana van Stolberg-school, Tuindorp-Oostzaan: 10 en 4.30 uur leesdienst.
ANDIJK (Oost): 10.30 en 4.30 u. leesd.
APELDOORN: Rustenburgstraat: 10 en 5 uur leesdienst.
AXEL: 10, 2.30 en 6 uur leesdienst.
BARNEVELD: 10, 2.30 en 6 uur Ds. J. Fraanje.
BEEKBERGEN: 10 en 3 uur leesdienst.
BENTHUIZEN: 10.30 en 7 uur leesd.
BERKENWOUDE: 10.30 en 8 u. leesd.
BIEZELINGE: 9.30, 2 en 5.30 uur leesd.
BODEGRAVEN: 10 en 6 uur leesd.
BORSSELE: 10.30, 3.30 en 7 u. leesd.
BOSKOOP: 10 en 6 uur leesdienst.
BRUNISSE: 10 en 3 uur leesdienst.
CAPELLE A. D. IJSSEL: 10 en 5 uur leesdienst.
CAPELLE (N.-B.): 9.30 en 6 u. leesd.
COLIJNSPLAAT: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
DINTELOORD: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
DIRKSLAND: 10.30 en 7 uur Ds. Bel.
DORDRECHT, Kasperspad 18b: 10 en 5 uur Dhr. Rijksen.
EDE, Bettelkamperpad 27: 10 en 3 uur leesdienst.
EDERVEEN: 9.30 u. leesdienst en 2 uur Ds. Kok.
ELSPREET: 10 en 3 uur leesdienst.
ELST (U.): 9.30 en 5 uur leesdienst.
ENKHUIZEN: 10 en 4.30 uur leesd.
ENSCHDEDE: leesdienst.
GENEMUIDEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
GIESSENDAM: 10 en 6.30 uur leesd.
GOES: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
GORINCHEM: leesdienst.
GOUDA: 10 en 5 uur Ds. A. de Blois.
GODSWAARD: 11 uur (H.A.), 3.30 uur (H.D.) en 7 uur Ds. Ligtenberg.
's-GRAVENHAGE: 10 en 4.30 uur Ds. Honkoop.
's-GRAVENPOLDER: 9.30, 1.30 en 5.30 uur leesdienst.
's-GRAVENZANDE: 9.30 en 2 uur leesd.
GRONINGEN: 10 en 4 uur leesdienst.
HAAMSTEDE: leesdienst.
HAARLEM, Lange Molenstr. 22: leesd.

HEDEL: 10.30 en 7 uur leesdienst.
HERKINGEN: 11 en 7.30 uur leesd.
H. I. AMBACHT: 10 en 5 uur leesd.
HILVERSUM (Langestraat 50aa): 10 en 5 uur leesdienst.
HOEDEKENSKERKE: leesdienst.
HOEK (Z.): leesdienst.
HOOFDDORP: 10 en 3 uur leesdienst.
KAMPEN: 10 en 6 uur leesdienst.
KAMPERLAND: leesdienst.
KATWIJK a. ZEE: 10 en 5 uur leesd.
KLAASWAAL: 11 en 7 uur leesdienst.
KORTGENE: 10.30, 3 en 7 u. leesd.
KRABBENDIJK: 10, 2.30 en 6.30 uur Ds. J. van den Berg.
KRUININGEN: 10, 2.30 en 6.30 u. leesd.
LEIDEN: 10 en 5 uur leesdienst.
LEMMER: 10 en 2.30 uur leesd.
LEERDAM: 10 en 6.30 uur Dhr. Aangeenbrug.
LISSE: 10 en 4 uur Ds. Verhagen.
MEEUWEN: leesdienst.
MELISKERKE: 10, 2.30 en 6.30 u. leesd.
MIDDELBURG: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
MIDDELHARNIS: 10 en 3 uur leesd.
MIJDRECHT: 11 en 7 uur leesdienst.
MOERKAPPELLE: 10.30 u. Ds. Hofman, 3 uur leesdienst en 7 uur Ds. Hofman.
NAALDWIJK: 9.30 en 3.30 uur leesd.
NIEUWBEIJERLAND: 11, 3.30 en 7 uur leesdienst.
NIEUWDORP: 10.30, 3 en 6.30 u. leesd.
NIEUWERKERK (Z.): 11, 3.30 en 7 uur leesd.
NIEUWERKERK A. D. IJSSEL: 10 en 5 uur leesdienst.
NISSE: 9.30, 2 en 6 uur leesdienst.
NUNSPREET: 9.30 en 2.30 uur leesd.
NIJKERK: 9.30 en 6 uur Dhr. Wijting.
NIJVERDAL: 9.30 en 3 uur leesdienst.
OCHTEN: 10 en 6 uur leesdienst.
OOSTBURG: 10.30 en 3 uur leesdienst.
OOSTERLAND: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
OOSTKAPPELLE: 10, 2.30 en 6 u. Ds. A. Visser.
OPHEUSDEN: 10 en 6 u. Ds. Dorresteyn.
OUD-BEIJERLAND: 10 en 6 uur leesd.
OUDDORP: 10.30 en 3.30 uur leesd.
OUDEMIRDUM: 10 en 2.30 uur leesd.
OUDEWATER: 10 en 7 uur leesd.
POEDEROOYEN: 9.30, 2.30 en 6.30 uur leesdienst.
POORTUGAAL: 10 en 5 uur leesdienst.
POORTVLIET: 11, 3.30 en 7.30 uur Dr. Steenblok.
RHENEN: 10 en 5.30 uur leesdienst.
RIDDERKERK: 10 en 4.30 uur Ds. Chr. v. d. Woestijne.
RILLAND-BATH: Ds. B. van Neerbos.
ROTTERDAM-C.: 10 en 5 uur Ds. G. H. Kersten.
Rauwenhoffplein 25: 10 en 5 uur leesd.
ROTTERDAM-Z.: 9.30 uur leesdienst, 2 uur Ds. Kersten en 5 uur leesd.
DE RIJP: 10.30 en 4 uur leesd.
RIJSSEN (Wal): 9.30 u. (H.A.), 2.30 en 6.30 uur Ds. Lamain.
Eschkerk: 9.30, 2.30 en 6 uur leesd.
SCHERPENISSE: 11, 3.30 en 7.30 uur leesdienst.
SCHERPENZEEL (Gld.): 10 en 6 uur leesdienst.
SEROOSKERKE: 10 en 2.30 uur leesd.
ST. ANNALAND: 10.40, 2.40 en 6.10 u. leesdienst.
ST. MAARTENSDIJK: leesdienst.
STAVENISSE: leesdienst.
ST. PHILIPSLAND: 11, 3.30 en 7 u. leesd.
STOLWIJK: 10.30 en 7.30 uur leesd.
TER AA: 10 en 3 uur leesdienst.
TERNEUZEN: 10, 2.30 en 6 uur leesd.
TERWOLDE: 9.30 en 2 uur leesdienst.
THOLEN: 10.30, 2.30 en 6 uur leesd.
TRICHT: 10 en 7 uur leesdienst.
UDEL (De Beek): 10.30 en 3 u. leesd.
UTRECHT, Boothstraat: 10 en 5.30 u. Ds. M. Heikoop.
VEEN: 3 maal leesdienst.
VEENENDAAL: 9.30 en 5 uur Ds. Kok.

VLISSINGEN: 9.30 Glaristraat, 2 en 6 uur Luthersche Kerk leesdienst.
VLAARDINGEN: 10 en 5 uur leesd.
VRIEZENVEEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
WAARDE: 9.30, 1.30 en 5.30 u. leesd.
WAGENINGEN: 10 en 6 uur leesdienst.
WEMELDINGE: 10, 2 en 6 uur leesd.
WERKENDAM: 10 en 6 uur leesdienst.
WESTZAAN: 10 en 3 uur leesdienst.
WESTKAPPELLE: 9.30, 2 en 6 u. leesd.
WIJERDEN: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
WOERDEN: 10 en 6.30 uur leesdienst.
WOLFAARTSDIJK: 10.30, 3 en 7 uur leesdienst.
YERSEKE: 10, 2 en 6 uur Ds. A. van Stuijvenberg.
ZAANDAM: 9.30 en 5 uur leesdienst.
ZEIST: 10 en 5 uur leesdienst.
ZOETERMEER: 10, 3 en 7 uur leesd.
ZIERIKZEE: 10.30, 3 en 7 uur leesd.

MAANDAG 20 SEPTEMBER.

AALST: 8 uur Ds. v. d. Berg.
KAMPEN: 7.30 uur Ds. Lamain.
STOLWIJK: 7.45 uur Dr. Steenblok.

DINSDAG 21 SEPTEMBER.

DORDRECHT, Kasperspad 18b: 7.30 uur Dr. Steenblok.
ELSPREET: 3 en 7 uur Ds. Lamain.
ZAANDAM, Kerk H.V. Hazepad: 6.45 u. Ds. Dorresteyn.

WOENSDAG 22 SEPTEMBER.

AMSTERDAM-C., Looiersgracht 70-72: 7 uur Ds. Honkoop.
CAPELLE (N.-B.): 2.30 en 7 uur Ds. v. d. Berg.
HILVERSUM, Langestraat 50aa: 7.15 u. Ds. Dorresteyn.
NAALDWIJK: 7 uur Ds. Ligtenberg.
ROTTERDAM, Rauwenhoffplein: 7 uur Ds. Kersten.
ROTTERDAM-Z.: 7 uur Ds. Stuijvenberg.
UDEL (De Beek): 2 en 6 u. Ds. Lamain
ZOETERMEER: 7.30 uur Ds. v. d. Woestijne.

DONDERDAG 23 SEPTEMBER.

GOUDSWAARD: 8 u. Ds. v. d. Woestijne.
TERWOLDE: 2 en 6 uur Ds. Lamain.
ZEIST: 6 uur Ds. Heikoop.

VRIJDAG 24 SEPTEMBER.

WOERDEN: 7 uur Ds. Verhagen.

Frankieering bij
abonnement
Rhenen

Mededeelingenblad der
Geref. Gemeenten
Utrechtschesirawatweg 149
Rhenen

Den heer L. de Boer,
Lorentaweg 91,
HILVERSUM.